

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

A mozi csődje

Nemcsak a moziüzemek jutottak válságba, hanem válságba jutott az egész mozi-művészet is, ha ugyan még művészetnek lehet azt nevezni, ami a filmvászonon történik. Valahogy talán mégis Chaplinnek lesz igazsága, aki megjósolta már hosszú évekkel ezelőtt, hogy a hangos filmnek nincs jövője. Azóta már az alig egy évtizedes jövő is, ami e műfajnak osztályrészül jutott, múltá vált és egyre hangosabban hallatszik az érdekeltek köréből a jalkiáltás, hogy zsákutcába jutott a hangosfilm. Megesapant a közönségérdeklődés világszerte és mindenütt, ahol valóban jó színházak vannak, megtelnek ismét épp úgy, mint valaha a régi jó időkben. A halottnak hitt színház feltámad hamvaiból, fényes konjunktúrának örvend, míg a megszámíthatatlan millió nézővel számoló mozi példátlan világedekonzunktúrának néz elébe.

Természetes, ha színházról beszélünk, nem a szendreiszerű teljesítményekre gondolunk, hanem azokra a színházakra, amelyek ismét megtalálták az utat az igaz művészethez és küldetésükhöz. A színház ugyanis szerencsésen kilábal abból a betegségből, amelyben most nyakig ül a mozi. Szakított a sztárrendszerrel és magát a való eleven életet helyezi mint fő főként a homlokterébe. Az életet örökös izgatóságában, akár a múlt, akár a jövőt tükrözi. A mozi ezzel szemben elvesztette minden kapcsolatát az élettel és amit ad, az olyan hervatag mentalitásokban gyökeredzik, amelyek már rég túl van a közönség érdeklődése. Komor, zord, nélkülözésteli életet élünk és a sok durva összecsapás kavargó felszín alatt, ahogy támadják egymást mindenféle emberesportok, szorongató világnézetek, ellentétes ideák, — mégis a tengerhullámzás alatt már bontakozik egy mindenek egyforma javát kereső megváltozott lelkiesség. Vajjon mit keresnek minden régi rongyrázások és piperékködő feszengések deflációjában az infláció ábrándképei? Elmúltak a bájos hejehuják, a pezsgőzések, a hajnalig tartó táncok, nem tartozik már a napirendre, hogy jár a Gréta Garbo, Marlene Dietrichnek milyen a sexepilje és hogy arany fürdőkádban fürdik-e avagy csak ezüstben valamelyik másik dísznő? Cooper sem érdekel és a többi díszhírek sem, akiket emberföltöttien nagyszerűeknek fújt fel a dob és a reklám. Nem kellene a cselekménytelen cselekmények, a légüres agyak, ezek a luxus panoptikumába való viaszfigurák, ahogy szüntelen vonultatja őket egy makacs rendezés, kisajtolva még a legjobb művészből is minden zamatot. Egyszerűen nem kell már senkinek ez a megkövesedett mozi-stílus, amely még mindig kápráztatni akar bennünket és avult divatrevüit nyújtja a multnak. A ma és a mozi közt nincs semmi kapcsolat. Ezért pártol el tőle lassan a közönség. És van aztán még egy körülmény, amely azzal fenyeget, hogy esetleg perdöntően intézi el az egész bánsági moziügyet. A közismert nyelvrendelet, amely megtiltja a feliratok alkalmazását. Ha a közönség ezután még csak nem is tájékozódhatik kedve és értelme szerint, úgy a kevéssé értő rétegek kimaradása halálos csapást mérhet az ügyis legnagyobb krízisét élő mozira. (—)

Az igazi magyar ut...

Üzenet a magyarországi ifjuságnak

Mi, kisebbségi sorsban küzködő, új arcu, fiatal magyarok, évek hosszú sora óta élénk figyelemmel kísérünk minden olyan ifjusági mozgalmat, amely Magyarországon a nemzetkisebbségi kérdés komoly, tudományos és céltudatos tanulmányozására irányul. Végtelenül örülünk, hogy az öntudatos magyar ujnemzedéknek ez év elején végre sikerült kiharcolni, hogy a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetem mellett K e n é z Béla dr. egyetemi tanár vezetésével nemzetkisebbségi intézet létesüljön. Ugyanilyen öröm tölt el bennünket most is, amikor a Magyar Ut hasábjairól arról értesülünk, hogy a magyar ifjuság elitgárdája Balatonszántódon egy hetes nemzetkisebbségpolitikai szemináriumot rendezett, amelyen Rónay András dr. a romániai, Prokopy Imre dr. a jugoszláviai, Flachbart Ernő dr. a csehszlovákiai magyar nemzetkisebbség helyzetéről, Ottlik László dr. a nemzetkisebbségi kérdés történelmi és államjogi kialakulásáról, Baranyai Zoltán dr. a nemzetkisebbségek nemzetközi védelméről, Faluhelyi Ferenc dr. a külföldi és magyarországi nemzetkisebbségi intézetek munkájáról, míg Kardos Béla dr. a nemzetkisebbségkutatás megszervezésének problémájáról tartott magas nivóju előadást. Valamennyien jogászok, akiket nem ragadott el egy pillanatra sem a szenvedély tüze, hanem

kizárólag a jog és a tárgyilagos ság szemszögéből világították meg a nemzetkisebbségi kérdést.

És ennek örülünk a legjobban, mert ebből azt látjuk, hogy a magyarországi ujnemzedéknek olyan vezetője van, aki az ifjuságot a helyes magyar uton vezeti és megtanítja reális életszemléletre.

Az a véleményünk, hogy a nemzetkisebbségkutatás problémája van olyan fontos, mint a falukutatás kérdése és ezért a magyarországi ujnemzedéknek a jövőben ugyanolyan nagy

sulyt kell majd helyeznie az utódállamokban nemzetkisebb-

ségben élő magyarok helyzetének megismerésére,

mint a magyarországi falvak népének közelebről való szemléletére.

Ezért azt ajánljuk a magyar ujnemzedéknek, hogy a nemzetkisebbségi kérdéssel ne csak elméletileg foglalkozzék, hanem gyakorlatilag is. Induljanak el a magyarországi ifjak a nyári nagyszünidőben nemzetkisebbségi tanulmányutra az utódállamokba és a helyszínen végezzenek nemzetkisebbségkutatásokat, mert csak így nyerhetnek tiszta képet a nemzetkisebbségi sorsban élő magyarság mai helyzetéről. Így láthatják csak, hogy a békeszerződésekben és a nemzetkisebbségi szerződésekben ígért jogok mennyiben valósultak meg a nemzetkisebbségek életében, vagy mennyiben maradtak azok csak írott malasztok.

Tudomásunk szerint Magyarországon vannak ifjusági egyesületek, amelyek nyáron többek között Németországba, Franciaországba, Ausztriába és Olaszországba vezetnek diákokat tanulmányi kirándulásra és sajnos, úgy vagyunk, hogy a magyarországi diák ma már jobban ismeri a párisi külvárosok negyedének életét, a berlini nemzeti szocialista szervezet alapszabályait, vagy az Eiffeltorony lépcsőit, mint az utódállamokban élő magyar nemzetkisebbség politikai, kulturális, gazdasági vagy egyházi berendezkedését.

Szép a külföld ismerete, de ameddig van olyan külföld, ahol magyarok élnek, vétek előbb a nyugati államokban barangolni

és közben elhanyagolni azoknak a megismerését, akik egyazon fajból valók és akik önhibájukon kívül kerültek nemzetkisebbségi sorsba.

A magyarországi ujnemzedékre hárul továbbá az a feladat is, hogy Magyarország nagyobb városaiban vagy a falumunka alkalmával vidéken is, ismeretterjesztő előadásokat tartson. Azok a fiúk, akik a balatonszántódi nemzetkisebbségpolitikai ankéthoz hasonló nem-

zetkisebbségi nyári szemináriumon részt vettek már és legalább egy-két hónapot töltöttek valamely utódállamban a magyar nemzetkisebbség helyzetének kutatásával, könnyű szerrel tehetnek meg ezt s ezzel jó szolgálatot tennének az ügynek, mert a szellemi és fizikai munkát végző magyarokat felvilágosítanak a nemzetkisebbségi sorsban élő magyarság helyzetéről és egyben felhívják figyelmüket is a nemzetkisebbségi probléma fontosságára.

Ha ezt sikerült elérni, akkor a magyar ujnemzedék rálépett az igazi magyar utra, amelyen végighaladva biztosítani lehet a magyarság fennmaradását Európában. A magyarság vezetői évszázadok óta nem tettek és nem tesznek most sem egyebet, mint

kutatják azt az utat, amely a magyarság fennmaradásához vezet.

A lenni vagy nem lenni hatalmas kérdésként lebeg a magyar vezetők előtt és egyesek már-már azt jósolgatják, hogy a magyarság el fog tűnni a föld színéről. Nemcsak azért, mert Európa legexponáltabb pontján él, hanem azért is, mert a nagynémet és a nagyszláv gondolat harapofogójába kerül előbb-utóbb.

Véleményünk szerint azonban, ha a magyarságot valóban ez a veszély fenyegeti, akkor nem marad más hátra, mint

jöelőre berendezkedni a nemzetkisebbségi életre,

különben valóban összemorzsolódik a maroknyi magyarság e két harapofogóban. Viszont, ha a magyarság már most megerősíti mindazokat az intézményeket, amelyek egy esetleges államösszeomlás esetén erőforrássá szolgálhatnának a kisebbségi magyarság számára, akkor nem fenyegeti az elpusztulás veszélye, mert

a nemzeti élet nincsen ország-hoz kötve, csak az ország van a nemzethez kötve.

A nemzeti lét folytatódhatik zavartalanul, ha a magyarság társadalmilag szervezett egységet alkot és úgy kulturális, mint gazdasági, valamint politikai téren kitűnő szervezetei vannak.

Ezért okoz örömet nekünk, ha a magyarországi ujnemzedék is komolyan foglalkozik a nemzetkisebbségi kérdéssel, mert amikor ezzel a kényes és sokoldalú problémával foglalkozik, akkor tulajdonképpen a nagy magyar uttal foglalkozik. Azzal a magyar uttal, amely kivezet a nemzeti megsemmisülés utvesztőjéből és biztosítja a magyarság fennmaradását Európában. És ezért a nemzetvédelmi munkáért nem küldhetünk mást a magyar ujnemzedéknek, mint igaz hálánkat.

PUSZTAI P. JÓZSEF.

Németország tíz évre békét ajánl a csehszlovák köztársaságnak

Angol politikai körök attól tartanak, hogy a német külügyi politika olyan meglepetéseket hoz, amelyek könnyen keresztetik Anglia terveit. A londoni sajtó szerint a német birodalomnak Csehszlovákiával kapcsolatosan különleges tervei vannak. Hír szerint Csehszlovákiának ajánlatot tesz ugyanolyan tíz esztendőre szóló békeegyezményre, amelyen Németország és Lengyelország között már évek óta fennáll, Németország és Ausztria között pedig csak a közelmúltban jött

létre. A lapok szerint Németország a világot legközelebb új békesakkhuzással lepi meg. A Németország és Csehszlovákia közötti megegyezés előfeltétele lesz az, hogy Csehszlovákia a területén élő németek számára messzemenő autonómiát biztosít. A különös csak az, hogy a diplomaták a békeajánlat miatt idegeskednek. Ugyálszik annyira erőt vett rajtuk a háborús pszichózis, hogy a békének még a hírére is idegsokkot kapnak.

Nicolescu metropolita beiktatása késik mert székhelyét át akarják helyezni a fővárosba ami ellen az erdélyi görög katolikusok tiltakoznak

Hónapok teltek el, mióta Nicolescu lugoji görög katolikus püspököt blaji metropolitává választották, de beiktatása még mindig nem történhetett meg különböző politikai befolyások érvényesülése miatt. Nemrégiben bucarestii jelentés alapján megírtuk, hogy a beiktatás utolsó akadályai elhárultak és Nicolescu metropolita rövidesen Blajra költözik, átvéve a metropolia ügyeinek intézését. Már akkor beszélték, hogy Nicolescu megerősítésének a kormány részéről az a feltétele, hogy segédpüspököt nevezzen ki melléje. Az ügy azonban még mindig húzódik és legújabb jelentések szerint rövidesen nem is lehet várni elintézését. Az a terv merült ugyanis fel, hogy

a blaji metropolitát át helyezik a fővárosba és ugyanakkor Clujon vikariátust létesítenek, amelyet a kinevezendő segédpüspök vezetne.

Ilyen körülmények között ismét hozszadalmias tárgyalások indulnak meg, mert új püspökség létesítéséhez, vagy vikariátus felállításához a római szentszék beleegyezése szükséges. A kormány szeretné, ha a segédpüspök Tauto Alois oradeai pap lehetne, mert ez bírja bizalmát.

Segédpüspököt viszont csak akkor neveznek ki, ha a tényleges egyházi betegsége vagy más okok miatt nem képes méltóságát ténylegesen betölteni.

Igy történt ez legutóbb az albaiulii római katolikus püspök esetében, amikor a nagybeteg Májláth Károly Gusztáv gróf mellé segédpüspöknek V orbuchner Adolfot nevezte ki a szentszék. Nicolescu azonban egészséges, életerős férfi, akinél

misem indokolja, hogy segédpüspököt kapjon.

Ezért vetették fel most a cluji vikariátus létesítésének és a blaji metropolia áthelyezésének kérdését.

Az erdélyi görög katolikusok körében igen nagy az elkeseredés emiatt és egyhangulag tiltakoznak, hogy az egyházi ügyekbe belekeverjék a politikát. Tiltakoznak az ellen is, hogy a metropolitát Blajról Bucarestbe helyezték, mert ennek ellene mond minden hagyomány.

Blaj a görög katolikusok Rómája volt évszázadokon keresztül,

valahogyan úgy, ahogyan Debrecent a magyarországi reformátusok kálvinista Rómájának mondják. Klein-Micu Innocent helyezte át két évszázad előtt Fagrasról Blajra és azóta a metropolia nemcsak az egyházi és vallási, hanem a ro-

mán szellemi életnek is központja volt Erdélyben. A Róma alá való tartozása a görög katolikusoknak egyáltalán nem gyengítette román nemzeti érzésüket. Olyan emberek kerültek ki Blajról, mint Sincal, Petru Maior, Barnutiu Simion, Muresanu Andrei, Cipariu Timotei, akik aranybetűkkel írták be nevüket a román nemzet történetébe. Erre hivatkoznak az erdélyi görög katolikus románok, amikor

tiltakoznak a metropolianak Blajról való elhelyezése ellen.

Tény mindezek mellett az, hogy Nicolescu beiktatása még mindig késik és előreláthatólag sokáig tart, míg Suci metropolita örökét tényleg is betöltik. Nicolescu megválasztott metropolita megkapta Rómától is a megerősítést, de ennél sokkal erősebb az a politikai befolyás, amely Bucarestben érvényesül.

Két legény is gyilkos lett asszony miatt, akit szerettek

Jigmon Pavel harmincnégy éves gazda a severinmegyei Drinova községben az elmúlt év szeptemberében közös háztartásra lépett Baban Talida asszonnyal. A házasság az első hónapban zavartalan volt, de csakhamar kiütközött a férj nyers, brutális modora. Október 10-én Jigmon az asszonyra támadt és kegyetlenül elverte. Az asszony elszaladt hazulról, mire a gazda bosszuvágytól úzve az asszony leánykájára támadt. A gyermek sikoltozására figyelmes lett Chiciulescu Emil és átsietett Jigmon házába, hogy a leánykát a további bántalmazástól megvédje. A leánykát sikerült is kiragadni a tomboló férfi kezéből, mire a gyermek elszaladt. Jigmon és Chiciulescu között verekedés támadt. Jigmon karót fogott és azzal addig verte szomszédját, amíg az holtan terült el a földön. A törvényszék hét évi börtönrre

ítélte Jigmon Pavelt és az ítélőtábla az ítéletet tegnap jóváhagyta.

A severinmegyei Remetea községben történt. Lateu Jon huszonhét éves gazda viszonyt folytatott Draghici Nicolae feleségével. Az asszony rábeszélte a legényt, hogy férjét tegye el láb alól. A legény beleegyezett és miután nagymennyiségű pálinkával bátorságot szivott magába, beállított Draghici Nicolae házába. Az asszony megrémült és félelmében elrohant hazulról. Lateu Joan ebből arra következtetett, hogy az asszony mégis szereti az urát és haragja most a kedvesét, akinek szemrehányást tett. Szóváltás közben a szerelmes legény revolvert rántott és négy golyóval megölte az asszonyt. A caransebesi törvényszék hat évi fegyházra ítélte és büntetését az ítélőtábla öt évre szállította le. Az ítélet jogerős.

A nyugdíjasok ne fogadják el az állami kölcsönkötvényeket az összes kamatszelvevények nélkül

Az ország pénzügyigazgatóságai most osztják szét a második belföldi kölcsönkötvényeit azok között, akik a kölcsönből jegyeztek. Ebben a jegyzésben főleg köztisztviselők és nyugdíjasok vettek részt, akik a szájuktól megvont összegekkel siettek az állam segítségére. Eppen ezért nagy megdöbbenést keltett Dolj megyében, hogy a szétosztott kötvények májusi szelvénye hiányzott. Amikor a nyugdíjasok ezt Craiovan észrevették, jelentést tettek az ottani pénzügyigazgatónak, akinek intézkedésére utólag kiadták a hiányzó májusi szelvényt is. A pénzügyigazgató megállapította, hogy a szelvényeket még Bucarestben vágták le a kötvényekről. Érdekes, hogy a helybeli pénzügyigazgatósághoz is megcsonkított

kötvények érkeztek. Az egyik szelvény hiányzik a kötvényekről, de ezt a szelvényt is megküldték a pénzügyigazgatóságnak, amely azzal kiegészítve adja ki a kötvényeket a nyugdíjasoknak. Városunkban eddig nem voltak panaszok a hiányzó szelvények miatt, mert azokat rendszeren osztoztatják a kötvényeknek. Amennyiben mégis előfordulna, hogy tévedésből valaki nem kapja meg a szelvényt, figyelmeztesse erre a szétosztást végző főtisztviselőt és ne vegye át a hiányos kötvényt. Vajjon miért kellett ezeket a szelvényeket levágni és ki akart volna jögtalanul gazdagodni a nyugdíjasok kárára, ha idejében rá nem jöttek volna a turpisságra?

A nemzetkisebbségek jogainak csorbitása a közigazgatási választásoknál

A három hónap, amelyet az új közigazgatási törvény a vármegyék és a városok ideiglenes bizottságai részére engedélyezett, letelt és a kormány azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a megyékben és a községekben végre kiírja a választásokat. Fővárosi lapok jelentései szerint Inculet belügyminiszter a

legközelebbi minisztertanácson erre vonatkozólag jelentést tesz és ismertetni fogja a választások gyakorlati keresztülvitelére vonatkozó tervezetét. A kormány ugyanis azzal a szándékkal foglalkozik, hogy azokban a vármegyékben, amelyekben a népkisebbségek nagyobb számban élnek, a községi és me-

gyei választásokra vonatkozólag különleges választási rendelkezéseket léptet életbe. Ezekkel a rendelkezésekkel meg akarják akadályozni azt, hogy a helyi közigazgatásban a kisebbségek túlsúlyba kerüljenek. Ebből világosan kitetszik az, hogy a kormány még a tisztára kisebbségi községekben is olyan községi tanácsokat akar, amelyekben a kisebbségek valóban kisebbségben lesznek. A kormány a legközelebbi minisztertanácsban határozza meg véglegesen ezeket a rendelkezéseket és ugyanakkor állapítja meg a választások idejét is.

A kormány foglalkozik ezenkívül a választási igazolványok reformjának tervével is. Eddig ugyanis az volt a szokás, hogy valamennyi parlamenti, megyei és községi választás alkalmával a szavazók részére mindenkor új igazolványokat bocsátottak ki. Ez rengeteg kiadással és sok felesleges munkával járt. A jövőben az egész országban egységes szavazói igazolványokat bocsátanak ki, amelyek valamennyi választás számára egyszerismindenkorra érvényesek.

Az alvilág bosszúja a népszerűtlen rendőrtiszt ellen

Budapesten tegnap délelőtt Kemény Gábor rendőrtanácsosnak a Biblia-utca 6 szám alatti lakásán becsengetett egy fiatalember. A tanácsos felesége nyitott ajtót és a fiatalember azt mondotta, hogy a gázművektől jött. Mikor aztán bent volt a lakásban, klorofolmmal elkábította az asszonyt, majd kifosztotta a lakást. A merénylő számos ékszer és százötven pengő készpénzt vitt magával. Kemény Gábor rendőrtanácsos az erkölcsrendészeti osztály vezetője és mint ilyen nagy népszerűtlenségnek örvend az alvilágban. Valószínűleg tartják, hogy a felesége elleni rablótámadás az alvilág bosszúműve.

Egyetlen napon két repülőszerecsétlenség Romániában

Romániában tegnap két súlyos repülőgépszerecsétlenség történt. Az egyik baleset színhelye a banesai repülőtér volt. Olteanu kapitány a tulajdonát képező amerikai típusú repülőgépen próbarepülést végzett. Amikor leszállt, a repülőgép nekiütközött a repülőtér betonkerítésének és lezuhant. Olteanu kapitány olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a katonai kórházban meghalt. Ploesteanu szerelő, aki szintén a repülőgép utasa volt, belső sérülésekkel súlyos állapotban került a kórházba. A másik baleset a magánrepülők részére készített otopeni repülőtéren történt, ahol egy repülőgép, amelyet Marcu Toma pilótanövendék vezetett, lezuhant és összetört. Marcu Toma keze eltört és belső sérüléseket szenvedett. Kórházba szállították.

NEMETORSZÁG NEM MONDOTT LE KELETI TÖREKVESEIRŐL. A Kurier Warsawski című varsói lapban cikk jelent meg Stronski lengyel képviselő tollából. A cikkben a képviselő megállapítja, hogy Hitler birodalmi vezér eddigi nyilatkozatában nem mondott le a németek keleteurópai igényeiről. Sohasem nyilvánult meg jobban az a tendencia a német politikában, mint most, hogy szabad kezet akarnak keleten. Az 1934-ben kötött német-lengyel szerződés sem jelent féket ezen törekvésüknek. Ha valaki látni akarja, — fejezi be cikkét — hogy Európában mit jelent a németekkel kötött szerződés, az figyelje meg a két év előtt kötött lengyel-német barátsági egyezményt,

Fényképezőgépek
nagy választékban
Lei 250-től
Káldor fotószaküzletben
I., Piata I. C. Brătianu 3

Tovább folyik a spanyol testvérharc, amely váltakozó szerencséivel folyik növelve a hullahegyeket

Spanyolországban tovább dühög a testvérharc. A baloldali kormány hadai és a jobboldali felkelők seregei állanak szemben egymással. A valódi helyzetet nehéz áttekinteni, mivel gyakran egymásnak ellentmondó hírek érkeznek. Mindkét fél rendelkezik megfelelő hírszolgáltató eszközzel és így mindkét oldalról saját sikereikről számolnak be.

A felkelők rádiójának jelentése szerint **Madridban a sorkatonaság és a csendőrség fellázadt a kormány ellen.**

A lázadók több közéletet, többek között a spanyol nemzeti bank palotáját, hatalmukba kerítették. A felkelők Cordoba irányából megkezdték az előnyomulást Madrid felé. A velük szembeszálló milíciát megverték és szétszórta. A felkelők ezekben a harcokban husz ágyút zsákmányoltak.

A vörös csapatok és a kommunisták mindenfelé vérfürdőket rendeznek.

Az egyik karmelita kolostorban harminc szerzetest gyilkoltak meg.

Mindössze ketten menekültek meg, akiknek sikerült a kolostor kutjában elrejtőzödni. Az egyik kolostor tetetőjében kiásták a halottakat és a vértől megrészegedett csöcselék diadalmi táncot járt a koporsók körül.

Malagában és Délspanyolország más részein a kormánycsapatok vereséget szenvedtek. Malagánál a kormánycsapatok felgyújtották az erdőt, hogy így könnyebben menekülhessenek.

A burgosi és szevillai rádióállomások jelentései szerint

a kormánycsapatok Madrid mellett megsemmisítő vereséget szenvedtek.

Madridban a kormányhű csapatok és a kormánytól elpártolt katonák között öldöklő harcok folynak.

Ilano tábornok, a felkelők egyik vezére kijelentette, hogy **a nacionalista kormány megszakítja Franciaországgal az összeköttetést,**

mivel a francia kormány a madridi kormányt fegyverrel támogatja és a spanyol népfrontnak francia repülőgépeket bocsátott rendelkezésére.

Az Egyesült Államok madridi nagykövete a követség egész személyzetével elhagyta Spanyolországot. A követ kíséretével együtt egy amerikai hadihajón Bayonneba érkezett.

Az Asturia tartománybeli Oviedo városát a zendülők tartják megszállva. A kormánycsapatok tegnap ismétellen felszóították a lázadókat, hogy adják fel a várost, mert szeretnék elkerülni a bombázással járó károkat. Oviedo ugyanis a két év előtti spanyol forradalom alkalmával is csaknem teljesen elpusztult. Mivel a forradalmárok elutasító választ adtak,

a kormánycsapatok most nagy támadást készítenek elő Oviedo ellen.

Franco tábornok, a felkelők vezére arra kérte a spanyol partvidéken horgonyzó angol hajók parancsnokait, hogy lehetőleg ne horgonyozzanak spanyol hajók közelében, mert különben

igen könnyen megeshetik, hogy a repülőik által való bombázásnál akaratlanul is kár érheti az angol hajókat.

Pertignanból szerdán este érkezett jelentések szerint

a kormánycsapatok helyzete az utóbbi huszonegy óra alatt jelentékenyen javult.

Eddig leginkább védekezésre szorítottak, most már azonban támadásba mennek át. Valencia és Madrid között sikerült az összeköttetést helyreállítani és így a fővárosnak élelmiszerekkel való ellátása többé nem hiányos. Azokat az elégedetlen sorkatonákat, akik a kormánnyal szemben elégedetlenkedtek, megfékeztek.

Spanyolország különböző északi és déli tartományaiban to-

A kormány Madridból Valenciába menekül

Gibraltárból érkező jelentés szerint a nemzeti forradalmárok birtokában lévő egyik hidroplán tegnap felfedezett hat tengeralattjárót, amelyeknek parancsnoksága megőrizte még hűséget a madridi kormány iránt. A hidroplán kizselemelte az egyik tengeralattjárót mintegy huszöt méter magassáig ereszkedett le föléje és ebből a távolságból számos bombát dobott a tengeralattjáróra.

A borzalmasságában is rendkívül érdekes bombázásnak szemtanuja volt az egyik világítótorony őrsége és ez megállapította, hogy a tengeralattjáró elszünyed.

Tegnap este Londonból érkezett jelentés szerint az angol kormány állítólag elhatározta, hogy adott esetben **nem tiltja el a Spanyolországba irányuló fegyverkitelt.**

Egyelőre ilyen engedélyt nem kérték

Elmebeteg fiu fejszecsapásokkal meggyilkolta édesapját és utána nyugodtan cigarettára gyújtott

A Nyiregyháza közelében levő Búdszentmihály községben Kiss József huszonkét esztendő elmebeteg egyetem hallgató négy fejszecsapással meggyilkolta édesapját, Kiss Mihály igazgatótanítót. A fiu tizenhat éves korában súlyos tifuszbetegségen esett keresztül és az addig tiszta jeles és engedelmes tanuló teljesen megváltozott. Többször hangoztatta, hogy az életnek nincsen semmi értelme és legjobb volna, ha családjának valamennyi tagja meghalna. Tegnap dé-

vább folynak a harcok.

Katalóniában nagyobb összeütközésre nem került a sor. Ebben a tartományban ugyanis már huzamosabb idő óta a kommunisták az urak, akik teljesen szovjetmódra rendezkedtek be. Életbe léptették az élelmiszerekre vonatkozó utalványrendszert. A munkások teljes adagot kapnak, ellenben

a polgároknak csak annyi enni-valót adnak, ami megmenti őket az éhenhalástól.

San Roche városban a legutóbbi harcok során ötszáz embert öltek meg. Az Algeirasból érkezett felkelők elfoglalták a várost. A sok halott eltemetésére a városi temetőben már nem volt hely és azért a holttesteket benzinnel öntötték le és meggyújtották.

még, azonban ha erre irányuló kérvény érkezik a kormányhoz, úgy azt nem fogják elutasítani.

A párisi Liberté értesülése szerint **a madridi kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy székhelyét átteszi Valenciába.**

Elfogott és elesett milícia tisztelnél olyan okmányokat találtak, amelyek azt igazolják, hogy a spanyol kormány különböző európai kormányok részéről segítséget kap. Elhatározták, hogy ezekről az okmányokról fényképmásolatokat készítenek és azokat nyilvánosságra hozzák. A párisi esti lapok megerősítik azt a hírt, hogy a felkelők elfoglalták Huelva városát. Franco tábornok repülőgépen Szevillába érkezett.

Tegnap beszámoltunk róla, hogy Bordeauxba négy Focker típusú repülőgép érkezett. Megállapították, hogy a felkelők csapatoknak szánták.

után a fiu együtt uszonnázott családjával, majd kiment az udvarra, ahová maga után hívta az apját. Alig lépett ki Kiss Mihály az udvarra, amikor az ajtó mögött lesben álló fia, négy fejszecsapással fejbe verte. Az igazgató holtan esett össze. Az apagyilkos fiu teljes lelki nyugalommal cigarettát sodort magának, rágyújtott, aztán elszélt a rendőrségre és a gyilkosságról jelentést tett. Elmondotta, hogy apját meg kellett ölnie, mert a sors könyvében így volt megírva.

Rejtélyes befőzés a pályaudvaron, ahol az egyik pénztárból harmincezer lei tünt el

Az elmúlt éjszaka betörők jártak a negyedik kerületi állomás egyik pénztárfülkéjében és harmincezer lei készpénzt zsákmányoltak. Az első számú pénztárfülke az állomás nagycarnokának az utca felőli részén van. A fülkének egy keskeny ablaka van, de annak alsó része vasráccsal van védve, míg a felső ablak nincsen rács. Valószínű,

hogy a tettesek ezen keresztül hatoltak be a pénztárfülkébe. Megkönnyítette a munkájukat az a körülmény, hogy Pelley Lajos pénztáros a pénztárszekrényben felejtette a kulcsokat. Reggel, amikor benyitott a pénztárfülkébe, első tekintete a pénzszekrényre esett, amelynek zárjában megtalálta a kulcsokat. De a szekrény mellett üresen hevert a

kézipénztár, amelyben körülbelül harmincezer lei volt. A betörésről nyomban jelentést tett az állomásfőnöknek és az állomás rendőri kirendeltségét is értesítette. A vizsgálat során megállapították, hogy a tettesek csak papírpénzt vittek magukkal, míg az aprópénzt ott hagyták. A rendőrség elsősorban azt igyekezett megállapítani, hogyan hatoltak be a betörők a fülkébe. Amikor az utcára nyíló ablakot megvizsgálták, csodálkozással észlelték, hogy semmiféle nyom nem maradt a betörők után. Ez a körülmény rejtélyessé teszi az ügyet. Az állomásfőnökség elrendelte a pénztár-vizsgálatot, míg a rendőrség széleskörű nyomozást indított a különös betörés rejtélyének tisztázására.

Angol vita a népkisebbségek védelméről

Londoni lapok most közlik, hogy az angol alsóház legutóbbi ülésén **Mander** képviselő azt kérdezte **Eden** külügyminiszter-től, van-e tudomása róla, hogy egyes európai országokban a népkisebbségek helyzete sok kívánnivalót hagy hátra és hajlandó-e a népszövetségi reform megalkotása során közreműködni a kisebbségek hathatósabb védelme érdekében?

Eden azt válaszolta, hogy tudomása szerint a népkisebbségek sorsa számos helyen kívánnivalót hagy hátra. A népkisebbségek védelméről azonban nem a népszövetségi alapokmány, hanem a nemzetközi kisebbségi szerződés gondoskodik. Mandernek arra a kérdésére, hogy hajlandó-e közreműködni a szerződés hathatósabbá tétele érdekében, Eden azt válaszolta, hogy ez nem egyedül Anglia feladata, hanem az idegen hatalmaké.

Riley képviselőnek kérdésére Eden kijelentette, hogy ismeri a Londonban ülésezett népkisebbségi kongresszus memorandumát és kijelentette azt is, hogy Anglia álláspontja az, hogy a kisebbségi szerződés méltányos végrehajtását biztosítani kell.

Rekkenő hőség uralkodik mindenfelé

Tegnap tovább tartott az előző napi rekkenő hőség. Az égen egyetlen felhő sem mutatkozott, kivéve a déli időt, a nap sugarai pedig szakadatlanul tüzeltek. Dél előtt tizenegy órakor 33, délután fél négykor 35 és este nyolc órakor 34 fok meleget mutatott a hőmérő. A nagy hőség következtében egyes gyárakban és műhelyekben többen rosszul lettek. Ez a körülmény a mentőknek is munkát adott, akik tíz esetben voltak kénytelenek a hőségtől elájult embereket első segélyben részesíteni. Ezek közül háromnak az állapota olyan súlyos, hogy kórházba kellett szállítani.

Bucurestii jelentés szerint az ökirályságban, ahol pedig megszokták a nagy nyári meleget, óriási forróság uralkodik. Nagy a hőség Európa más országában is. Így Budapesten tegnap délben a hőmérő 38 fok meleget mutatott. A hőség még csak fokozta a levegő nagy párateltségét. A magyar fővárosban a hőség következtében igen sokan szabadban töltik az éjszakát. Estefelé nagy karavánok indulnak meg a budai hegyek felé. Az emberek takarókat és szalmazsákokat cipelnek magukkal. Budapesten tegnap nyolcszázötvenezer kiló jeget használtak el. Elfogyott százharmincezer szódavíz, különböző ásványvizekből származó levegőt liert fogyasztottak, az utcai fagyaltárusok pedig több mint kétszáz ezer adag fagyaltot adtak el.

A meteorológiai intézet jelentése szerint élénkbe széljárás várható, több helyen zivatarral, a hőmérséklet még nem csökken érezhetően.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.
Közhivataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—49

A „Temesvarer Zeitung” nyomda
nyomása

Patikák éjszakai szolgálata

Julius 27-től augusztus 2-ig városunkban
a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai
szolgálatot:

Az I. kerületben az Alba Iulia-utcában
levő Kun-gyógyszertár.

A II. kerületben a 3 August-uton levő
Lőw-gyógyszertár és a Dorobantilor-utcá-
ban levő Meisner-gyógyszertár.

A III. kerületben a Doja-utcában levő
Róth-gyógyszertár.

A IV. kerületben az I. C. Bratianu-utcá-
ban levő Diana gyógyszerár.

Az V. kerületben Kóváry—Chioreanu
Iosif gyógyszerára és Fratelián Panajoth
Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgál-
latot tart.

Ismerőseim

Idegen városban idegenül járok:
idegen az utca, az arcok, a szívek,
nem tudom, milyen gondolatja van
bárkinek,
álmát senkinek sem tudom.

Idegen vágy-lovak huzzák a kocsikat,
idegen akarást idegen cél üzlet,
csak a parton állnak ismerősen
a füzek
és a szálviák a gruppan.

Nits István J.

Bonco

A propos, nem ismeri ön véletlenül a kitű-
nő Boncot, a díjnyertes agarat, aki tíz év
előtt azt a gyönyörű futási eredményt pro-
dukálta versenyen? Lehetetlen, hogy elfelejt-
ette volna ezt a korszakalkotó eseményt,
csak nem jut hamarjában az eszébe ebben a
nagy hőségben. Hát vegye tudomásul, Bonco
szombaton reggel utazik repülőgépen Lon-
donból Manchesterbe, hogy jelenlétével meg-
tisztelje az ott tartandó agár-olimpiát. Ez
alkalommal azonban sajnós csak mint néző
fog megjelenni, valószínűleg valamelyik
diszpóhályból fogja figyelemmel kísérni az
eseményeket. Ez alkalommal ugyanis az új
agármenedék legkiválóbbjai fogják meg-
vívni a bajnok döntőt. Tizenhét ifju agár,
akik együtt utaznak vele a repülőgépen. Fáj-
laljuk, hogy nem lehetünk tanui a mérkő-
zésnek és nem hallhatjuk majd, hogy mit
szól, illetőleg mit csahol Bonco az eredmény-
hez? Szerencse föl. (F.)

— Éjfél harangzó Liszt Ferenc halálá-
nak évfordulóján. Julius 31-én lesz ötven-
edik évfordulója Liszt Ferenc halálának. A
magyar rádió ez alkalommal nagy Liszt-
hangversenyt közvetít. Éjfélkor a hangver-
senyt néhány percre megszakítják és a hang-
szórókból kihallatszik a ferencrendiek tem-
plomának éjfél harangszava. A rendőrség a
rendkívüli időben való harangozásra meg-
adta az előzetes engedélyt.

— A nők frizuráját, haját szebbé, erő-
sebbé, a fejbőrt korpamentessé teszi regge-
lenként néhány Tarpan hajcsepp. Minden
gyógyszertárban, drogueriában és parfume-
riában kapható.

Aki még ezek után is sötéten lát
azon nem lehet segíteni...

Lecke az optimizmusból

Erdély és a Bánság fővárosa között köz-
lekedő autóbussz „óriási” lassúsággal csök-
kenti a távolságot. Friss nyári szellő csap be
a kocs ablakán, amikor az ember szórako-
zott szemmel kitekint. Két oldalt rendszeres
ritmussal váltakozó kép: fák ágai nyújtó-
znak a magas kék ég felé... Odébb gyerekek
és kutyák játszanak a gyepen... Aradul-
Noutól a rendes és tiszta sváb házakat és az
óriási buza- meg napraforgóábrákat aranyo-
zza be a diadalmasan ragyogó nap vir-
gonc sugara... A csendben aratók éneke
olvad össze a gondtalanul hanyattfekvő,
varjakat bámuló tehén- és juhásztor maga-
faragta furulyájának mélabus melodijá-
val...

A kocsiban úgy össze vagyunk préselve,
mint az a 12 kötetes lexikon, amelyet ket-
tőbe szorítanak össze... Jósebb ur tekint
fel ujságjából és a következőképp méltan-
lankodik:

— Rémes, milyen pesszimiztikusan keze-
lik ezek a lapok az élet erőteljes örömeit!
Csak a válságot és az igazságtalanságot lát-
ják meg! Pedig nemcsak ostorozni való dol-
gok történnék ám az életben! Még a földhöz
ragadt szegény ember is talál szépet, vigas-
zát és örülnivalót... Rólam kellene a pes-
zimizmizmus példát venni, mert én minden
erőtlen nélkül, bármikor tudok örülni. Már
az is előfordult velem, hogy napokon át,
megszakítás nélkül örültem és ezt csak azért
hagytam abba, mert gyanakvó szomszédaim
az elmegyógyintézet figyelmét akarták
rám felhívni..."

ANGOL MINISZTEREKNEK OTTHON
KELL NYARALNI. Az angol kormány tag-
jai Londonban minisztertanácsot tartottak,
amelyen elhatározták, hogy az összes angol
miniszterek Angliában töltsék el szabadsá-
gukat. Valószínű, hogy a bizonytalan nem-
zetközi helyzetre való tekintettel hozták ezt
a határozatot.

— Nehéz székülésben szenvedők, akiknek
gyakori fejfájás, mellnyomás, szívdobogás,
gyomorműködési zavarok és különösen fájd-
almas végbélbajok — mint aranyér, repe-
dés, elődesés, polipus, sipoly, szűkület —
teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és
este negyed pohár természetes „Ferenc Jó-
zsef” keserűvizet. Klinikai vezető orvosok
igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek
előtti és utáni időszakokban is igen kedvelt,
nagyértékű hashajtó.

— Öngyilkos szabadságos katoná. Kliegl
József huszonkét esztendő szabadságos ka-
tona hozzátartozóinak a második kerületi
Pan-utcában levő lakásán felakasztotta
magát és mire tettét észrevették, már halott
volt. Kliegl már iskoláskorában ismételt
összeütközésbe került a társadalmi renddel.
Legutóbb bevonult a katonasághoz, ahonnan
nemrég szabadságra engedték haza. Az ön-
gyilkos három bucsulevét hagyott hátra,
amelyeket eljuttattak a katonai hatóságokhoz.
Kliegl holttestét a második kerületi temető
halotti kamrájába szállították.

— Különösen akkor tudok teli tüdővel
örülni, ha eszembe jut, milyen jó dolgom
van. És ha véletlenül nem jutna eszembe,
elég ha belenézek az ujságba és rendbejön
minden. Itt van, kérem:

A fővárosban vonat ütközött össze autó-
busszal... Tíz halott és husz sebesült áldo-
zata van a Rosiori de Vede-i cséplőgéprob-
banásnak... Tizenöt évi kényszermunkára
ítélték Sztójadinovics jügoszláv miniszter-
elnök merénylőjét... Kiesett a robozó vo-
natból és szörnyethalt egy cernauti polgár...
stb.

— Alig pár soros hírek, de ezek egyenként
is sokáig tartó, jóminőségű örömet biztosí-
tanak. Csak arra kell gondolnom, hogy nem
ültem Bucurestiben azon a bizonyos vo-
naton, vagy autóbusszon az összeütközés-
kor; hogy nem voltam jelen Rosiori de Vede-n
a cséplőgéprobbanásnál és hogy nem én va-
gyok a szerb kormányelnök merénylője és
máris óriási és fékezhetetlen örömjongás
fog el. Aki ma örülni akar, vegyen ujságot a
kezebe és fussa át az elemi csapásokról szóló
cikkeket, a halálhíreket, járvány-
kimutatásokat és rendőrségi tudósításokat.
Egy-egy napi ujságszenzáció egy hétre való
kiadós örömannyal is ellátja az embert...

— Vannak aztán nagy, folytatólagos ese-
mények is, — folytatja az idősebb ur — ezek
a legjobbak. Ott van például a spanyolor-
szági polgárháború... Felkelők sortíze a
kormány csapatokra... Felakasztották a lá-
zadókat elfogott tisztjeit... Borzalmas vér-
fürdőt rendeztek Barcelonában a spanyol
kormány csapatok... Madridban kétszáz

ifju fascistát mészároltak le... Ha ezeket a
híreket elolvassa az ember, jó darabig nin-
csenek örömgondjai...

A beszélő most annyit lélekzetet vett,
amennyi elégségesnek bizonyult a követke-
zők elmondására.

— Ha nincs pénzem cipőre, ez kétségkívül
kellemetlen, de arra gondolok, mennyivel
szomorubb volna, ha műlábra nem telnék.
Cipőm „beteg”, de a lábam egészséges! Hát
kell ennél nagyobb öröm? Most például an-
nak örülök, hogy nem fáj a fejem. Délelőtt
ugyanis fájt. Akkor viszont annak örültem,
hogy nincs agyadagatom, mint Karinth-
nak volt és nem kell megoperálnom...

— Holnapra árverés van kitülve minden
ingóságomra. Régen az embert nemfizetés
esetén az adósok börtönébe zárták. Micsoda
öröm, hogy elmúltak ezek az idők és nálam
ma már egyszerűen csak — árvereznek. És
ha valami más okból mégis börtönbe kerü-
lök, akkor annak fogok örülni, hogy nem vé-
geznek ki, amit manapság nem mindenki
mondhat el magáról. Ha olyan országban él-
nék, ahol a kivégzés divat és engem kivége-
nének, derűs mosollyal halnék meg, hogy
nem néhány száz évvel ezelőtt éltem, amikor
kerékbetöréssel és más hosszadalmas mód-
szerekkel tették át az embert a másvilágra,
egy kis véleménykülönbség miatt...

Emigy elkendezett optimista utitársam
Timisoaráig. Kénytelen voltam az esetet
megírni, hátha akik elolvassák rózsaszínűbb
szemüvegen át fogják nézni ezt a sötétár-
nyalatu életet...

Rajnay Tibor

— Térítés — lövöldözéssel. A severinme-
gyei Borlova községben Balas Pantelimon
tizennyolc esztendő legény néhány év előtt
áttért a baptista vallásra. A napokban igye-
kezett Negrei Constantin huszonhárom
éves barátját rábeszélni, hogy szintén ve-
gye fel a baptista vallást. Negrei erre nem
volt hajlandó, mire a két barát összeveszett.
Balas Pantelimon erre izgatottan besietett
szülőinek házába, ahonnan az apja vadász-
fegyverével tért vissza. Negreire több lövést
adott le, amelyek azonnali halált okoztak.
Balast letartóztatták és a lugoji ügyészség
fogházába kísérték.

— Nem itélték halálra, mert nem része-
sültek vallásérkölcsi nevelésben. Szombathely
környékén a mult esztendőben Lakatos
Pál cigányvajda hozzátartozóival
együtt ekhős szekéren elindult a határba
kukoricát lopni. Elhatározták, hogyha vala-
ki ebben meg akarja őket akadályozni, azt
leütik. Szerencsétlenségére Cziból Vince
mezőőr került a társaság utjába. Rájuk
szólt, hogy takarodjanak a kukoricából. A
cigányok erre rárohantak az őre, akit hu-
sángokkal agyonverték. A szombathelyi tör-
vényesék Lakatos Pált, Lakatos Lajost és
Lakatos Istvánnét életfogytiglani fegyházra
ítélték. Az ítéletet az ítélőtábla és a kuria is
helybenhagyta. A kuria az ítélet megindoko-
lásában megállapítja, hogy a vádlottakat
nem lehetett halálra ítélni, mivel azok nem
részesültek vallásérkölcsi nevelésben.

— Milliomosányból ripacsszínész. A
Lindbergh ezredes sógoröfje, a millio-
mos Constance Morrow otthagya a dus
jölétet és ripacsszínész lett. Constance
Reeves álneven egy vándortársulathoz sze-
gődött, amely régi csürökben és üres istál-
lókban tartja szini előadásait farmereknek
és gauchoknak. A milliomos leány maga ta-
karítja szobáját és főzi meg ebédjét és sor-
sával nagyon megelégedett. Eddig már öt
szerepet játszott.

— Milliomosfiuk munkásruhában. Ez a
cime annak a rendkívül érdekes cikknek,
amely Tolnai Világlapja uj számá-
ban jelent meg. A legkiválóbb magyar írók
novelláin kívül számtalan pompás cikket,
nagyszerű folytatásokat regényt és közel száz
remek képet talál az olvasó a népszerű ké-
peslapban. Tolnai Világlapja egy száma tíz
lei.

— Lóvásárlás utólagos verekedéssel.
Vlada Lyubomir sipeti földműves a ciaco-
vai vásáron Schein Károly sági lókeres-
kedőtől 3400 leiert lovat vásárolt. Az állatot
állatorvossal vizsgálta meg, aki megállá-
pította, hogy a ló beteg. Vlada Lyubomir
erre elment Sagra és Scheintől visszaköve-
telte a pénzt. A lókereskedő a gazdát össze-
szidta, majd kidobta a házából. Vlada az
esés következtében összeverte az arcát, mire
mégében kést rántott és Schein a karján
megszúrta. Erre a lókereskedő hozzátarto-
zó rárohantak Vladara és véresre verték.
Vlada Lyubomir a csendőrségen feljelentést
tett Schein Károly ellen.

— Borzalmas szerencsétlenség történt a
severinmegyei Arsenis községben. Hur-
duzescu Nastasia és Gheorghe nevű fia
szekéren hazafelé igyekeztek. A község kö-
zelében a rossz uton a szekér felborult, maga-
alá temette az asszonyt és fiát. A szekéren
pálínkával teli hordót szállítottak, amely az
asszonyt agyonnyomta, míg a fiúnak a mel-
kasát zuzta szét és a karjait törte el a súlyos
hordó. Mire a szerencsétlenül jártak segítsé-
gére siettek, az asszony halott volt, a fiatal
gazda pedig haldoklott. A szerencsétlenség-
rel értesítették a caransebesi ügyészséget.

A Pacsirtamezőben
augusztus 1-én, szombaton este lesz a
Kisebbségi Ujságírók
Nyári ünnepéye
a szanatórium-alap javára

Tombola értékes tárgyakkal / grandiózus műsor / táncverseny

Nem ettem kefét

szokták mondani az emberek, amivel azt akarják kifejezni, hogy nem kaphatók valami képtelen dologra. Mert bizony képtelenség gondolni is arra, hogy valakinek éppen kefére támadjon étvágya. Hát, most már azonban akadt olyan ember is, aki evett kefét. Igaz, hogy csak fogkefét evett, de hát ez is csak kefe. Baján történt, hogy Bruckner Sándor negyvennégy esztendőes iparossegéd nagy fájdalommal jelentkezett a kórházban, ahol előadta, hogy valamin feldühödött és mérgeiben megette a fogkefét, amitől rosszul lett. Bruckner most ápolják. Remélhetőleg, ha felgyógyul, elmúlik a gusztusa a fogkefe-évéstől.

— Uj tudományos akadémia. Berlini jelentés szerint Hitler birodalmi kancellár rendeletet irt alá légi kutatás céljára szolgáló német akadémia felállítására. Az új intézetnek tagjai tudósok és mérnökök lesznek, akik ezen a téren már eredményeket értek el. Az új akadémia vezetését Hitler kancellár Göringre bízta. Az akadémiának hatvan rendes és száz levelező tagja lesz. Az utóbbiak között külföldi tudósok is lesznek.

— A városi főorvos hivatalában. Munkácsán Leonte dr. városi főorvos egy hónapi szabadságáról tegnap visszatért és újból átvette hivatalának vezetését.

— A textilgyárak átalányban fizetik a fogyasztási adót. A pénzügyminiszterium és a textilgyárak között megegyezés jött létre az új fogyasztási adónak átalány összegben való fizetésére. A megegyezés szerint a textilgyárak a fogyasztási illeték fejében évente százötven millió leit fizetnek. A fizetés havi részletekben történik.

— Jugoszláv katonaszökevények rablásai. Beszámoltunk arról az utonállásról, amelynek áldozata Jadani közég határában Friedman Dávid timisoarai keskedő volt. A csendőrség elfogta a két támadót, akikről megállapította, hogy az illetők Niculescu Iosif és Stefan Niculescu jugoszláv illetőségű katonaszökevények, akik néhány hét előtt jöttek román területre és azóta Jadaniban tartózkodnak.

* A Habsburg Monarchia összeomlása. A kétféjű sas lehull. Az a tragikus bukás, amely a világtörténelemben ugyszólván páratlan, elevenül meg szemünk előtt Bruno Brehm hatalmas körképszerű munkájában. A tragédia Ferenc József halálával indul meg és központjában fiatal utóda, Károly király áll. Az utolsó nagy Habsburg halála olyan súlyos feladat elé állította a fiatal uralkodót, amelynek megoldására a világnak semmiféle lánghelméje sem lett volna képes. Tele jóindulattal és mindenáron békét akar. De a sorstragédiát föltartóztatni nem tudja. A háború elvész, a front fölbomlik, a király földönfutó lesz. Két sikertelen puccs után számúzik és keserves számkivetésben, fiatalon hal meg. Felejthetetlen olvasmány: lenyűgöző, művészi, emberileg megragadó. Bruno Brehmet nemcsak írói képessége teszi alkalmassá a világtörténelem ezen legnagyobb tragédiájának méltó földolgozására, hanem tudományos felkészültsége is. Bruno Brehm: Kétféjű sas lehull című műve Fenyő László művészi fordításában 436 lapon, kitiűnő kiállításban jelent meg. A mű 172.— lei, minden könyvkereskedésben, vagy Lepa-genál Cluj.

A szudétanémetek a Népszövetséghez akarnak fordulni a csehszlovákiai államvédelmi törvény miatt

Prágai jelentés szerint a szudétanémetek petíciója révén a Népszövetség őszi ülészakán napirendre kerül az a kérdés, vajjon ellentétben áll-e a csehszlovák államvédelmi törvény kisebbségvédelmi szerződés előírásával. A Népszövetség ügyviteli szabályzata szerint kisebbségi petíció tárgyalásra bocsátása elsősorban a Népszövetség kisebbségi osztályának hatáskörébe tartozik. Ahhoz viszont, hogy a petíciót érdemleges tárgyalás céljából egy albizottságnak kiösszák, legalább egy tagállamnak ajánlása szükséges. Ez a feladat Németországra hárulna, de Németország nem tagja a Népszö-

vetségnek s ezért Henlein érintkezésbe lépett illetékes angol körökkel, hogy az álláspontjukat megismerje.

A Prager Tagblatt úgy tudja, hogy angol diplomáciai körökben elvették annak a lehetőségét, hogy Anglia ebben az ügyben magára vállalja az ajánló szerepét. Az az eshetőség is szóba került, hogy az osztrák-német kiegyezés után Ausztria vállalja ezt a szerepet, de Londonban ezt a gondolatot sem fogadták szimpátiával és ezért bizonytalan, hogy a szudétanémet párt benyújtja-e petícióját a Népszövetség szeptemberi üléséhez előtt.

Tóth László

Az újságíró mindig kellemetlen, de csak egyeseknek és mindig hasznos, de csak a köznek

Az újságírót, valljuk be, nem szeretik — mondotta. — Az újságírónak mégis szeretni kell minden embert, az emberek-nél csak egyet szerethet jobban: az igazságot. Az újságíró ritkán kellemes, sőt alapjában mindig kellemetlen ember, de többé-kevésbé csak egyesek számára. Az újságíró azonban sokszor, sőt majdnem mindig hasznos ember, de csak az egész közönség számára.

Aki azt mondja, hogy ő szereti az újságírót, az egy kicsit mindig gyanus, fel-téve, ha nem politikus, vagy gyimadonna. Ez a kettő tudniillik kénytelen túrni az újságírót, de belül ép úgy ki nem állhat-ja, mint ahogy általában az emberek nem szeretik azokat, akiknek hálával tartoz-nak. Az újságírás egészen bizonyos a leg-halálatlanabb mesterség.

Az újságíró, akit általában senki sem szeret, akitől általában mindenki fél, a-ki-re annyian haragszanak, becsületes, tisz-ta szándéku közszolga, aki két dologban mindenesetre példaadó lehet: az egyik a maganérettel szemben való igénytelen-sége, a másik a közléttel szemben való odaadása.

Négy egyetem sem avathat valakit új-ságíróvá, de egyetlen cikk azzá tehet. A költő születik, az újságíró lesz. A leghe-lyesebb az a meghatározás, amelyet az újságírótestületekben általánosan és hallgatólagosan elfogadnak: újságíró az,

— Elgázolta a tehervonat. Lugojon Kozalek János ötvenegy éves munkást, aki illuminált állapotában nem vette észre a vonat közeledését. A mozdony kerekei a szerencsétlen embernek mindkét lábát és karját levágták úgy, hogy haldokolva szállították a kórházba.

akit mi annak tartunk. Akit mi tartunk annak természetesen és nem az, aki annak mondja magát. Sőt még az sem, aki gyakran ír újságokba. Vannak derék, tiszteletreméltó urak, akik mögött már újságokban megjelent cikkek százai áll-
nak és soha újságíró még csak véletlenül sem fogja újságíróknak nevezni őket és vannak néha lapokon kívül élő, sőt néha évekre visszavonult egyéniségek, akiket mindig magunkéknak fogunk vallani.

Milyen ember az igazi újságíró? Ha egy szóval akarnék felelni, azt monda-nám: lelkes ember. Ez pedig azt jelenti, hogy van hite és meggyőződése, ismerni akarja azt, amit nem ismer és meg akar-ja ismertetni a világgal azt, amit meg-ismert, minderről meg akar győződni és mindenkit meg akar győzni, nem ijed meg a rossztól, sem a ruttól, sem az em-bertelentől, mert azért lelkesedik és azért cselekszik, ami jó, ami szép és ami emberi. Aki mindent jól akar tudni, abból lesz a tudós. Aki csak meg akar ismerni mindent, abból lesz az újságíró.

Az újságíró benne él a tömegben. Ezért nem lehet olyan tárgyilagos, mint a történész, aki hideg elvonatkozottság-ban áll elmúlt korok elmúlt emberei fe-lett. Az újságíró része az eleven élet eleven embertömegének s éppen ezért a szubjektivitása olyan nemes elfogult-ság, ami nem bűn benne, hanem becsü-letére válik.

— A törökök megerősítik a Dardanel-lákat. A török parlament ma rendkívüli ülést tart, amelyen megszavazzák az egészségügyi illetékek csökkentésére vonatkozó törvényjavaslatot és egyben rendkívüli hitelt fognak megszavazni a tengerszorosok megerősítésére.

— A modern Ganymedes. Bécsi jelen-tés szerint az osztrák Alpokban egy ha-talmas sas felkapta egy házaspárnak föle nem messze játszó egy éves fiacskáját és elrepült vele. A kétségbeesett szülők kérésére vadásztársaság indult a gyer-mekrabló ragadozó felkutatására.

— Apa lett az istenlátó pásztor. Craiovai jelentés szerint Lupu Petriche, a maglaviti istenlátó pásztor feleségének gyermeke szü-letett. Lupu táviratilag kérte a királyt, hogy vállalja el az újszülött keresztapaságát. A legkisebb Luput a Jordan-folyóból hozott vízzel fogják megkeresztelni.

— Szemle a tanoncóthonban. Cuneccu Stavri munkaügyi miniszteriumi vezérigaz-gató tegnap városunkba érkezett, hogy meg-tekintse az épülő tanoncóthont. Jelenleg az épület belsejében különböző szerelési mun-kálatok folynak. Cuneccu annak a reményé-nek adott kifejezést, hogy az új tanoncóth-on még ebben az évben átadható lesz ren-deltetésének.

— Ujabb szemle a budapesti halál-házban. Budapesten tegnap délben a Rákóczi uti halálházban újabb hivatalos helyszíni szemlét tartottak. A hatóság most már véglegesen elhatározta, hogy a házban még álló részeit is lebontatja.

— A petróleumfőző áldozata. Megirtuk, hogy özvegy Löwi Regina ötvennégy éves asszony petróleumfőzőjének felborulása kö-vetkeztében súlyos égési sebeket szenvedett. A kórházba szállított asszony életét nem le-hetett megmenteni. Temetése a zsidó teme-tőben tegnap este ment végbe.

— Nyugalomba vonuló városi tisztviselő. Szalatzky Béla városi főtisztviselő, aki hosszú időn keresztül a városi könyvelőségen teljesített szolgálatot, november elején nyu-galomba vonul. Szalatzky, aki régi tisztviselő családból származik, mindenkor lelkiis-meretesen teljesítette feladatát, amivel meg-szerezte magának polgártársai rokonszen-vét.

— Tragikus csolnakázás. Csikágóban a Michigan-tavon elsüllyedt a Material Service nevű dereglye. A dereglye huszonhárom főnyi személyzetéből tizenöt a vízbe fulladt.

— Grosz társa fogva marad. Samu elly, aki mint Cagero—Grosz bünt-társá vizsgálati fogságban van, azzal a kérelemmel fordult a törvényszék vád-tanácsához, hogy megfelelő anyagi biz-tositék fejében helyezze szabadlábra. Samu elly kérelmét az ilfovi törvényszék tegnap elutasította és így továbbra is vizsgálati fogságban marad.

— Tizenhat éves leány ikrek Anyja. Zim-nicea ökirályságbeli városkában Dragna Petra tizenhat éves leánynak ikergyermekei születtek. Anyja és újszülöttek egészségének.

— Fiatal pap tragikus halála. Szabadkáról egy fiatal katolikus káplán tragikus ha-láláról érkezik hír. A szabadkai püspöki szé-kegyháznak néhány hét előtt szentelték pappá Rohrbacher István káplánt, aki július elején mondotta első miséjét. Rohr-bachert Bácskanoszeleőre neveztek ki káp-lánnak. A rekkenő melegben a Dunába ment fürdeni. Úszás közben hirtelen görcsöt ka-pott és elmerült. Több fűrdőző a segítségére sietett, azonban nem tudták kimenteni. A fiatal pap a hullámokban lelte halálát. Hőp-testét eddig még nem találták meg.

Nők beszélgetnek

— Egészen odavagyok, — mondja az egyik, — vasárnap délután a strandon meg-csipett egy szunyog.
— Én is odavagyok, — mondja a másik,
— engem vasárnap délután a strandon a fér-jem csipett meg.

Orvosilag ajánlva. Huszonhat állam egészségét óvja. Ügyeljen az „OLLA” márkára. Ne fogadjon el utánszokat.

Augusztus 1-én, szombat este

lesz a **Kisebbségi Újságírók nyári ünnepélye**

a Pacsirtamezőben

A műsorban maguk az újságírók is fellépnek, a tombola tárgyai komoly értéket képviselnek, a Keleti bár külön szenzáció!

A bevétel a kisebbségi újságírók szenatóriumalapjára fordítták

Ha szép akar lenni
Használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliom-tejszappant, liliompudert három színben. Kapható kizárólag a **Városi gyógyszerteráiban** a „Pekete Sasoz” 1. Píata L. C. Braffano

Sport

Tizennégy országból nyolcezer cserkész érkezik az idei Brasov melletti nagytáborba

Helyszíni riportokat fog közölni a Déli Hírlap az idei romániai cserkész nagytáborból. A riportokat Alschek Ervin küldi, akinek első cikkét alább közöljük.

A negyedik országos cserkész nagytábor — mint ismeretes — a Brasov melletti Poianában augusztus 3-án nyílik meg. Brasovtól három kilométernyire terül el a Poiana fensík és ennek délkeleti részén a Keresztény havas lábainál ötven hektárnyi területen, fenyves erdőben lesz a nagytábor. Nyolcezer cserkész, köztük kétezer külföldi, tizen négy ország képviselőjében fog ott összegyűlni a cserkész testvériség nevében, hogy hódoljanak annak az eszmének, amely a lilomos cél felé vezet és amely sem faj, sem vallásbeli különbséget nem ismer.

Külön vízvezeték a táborba

A rendezés nagy munkáját a brasovi kohorsz végzi. Az előkészítés munkája már három hónapja folyik. A Poiana felé vezető utat kiszélesítették, új korlátokkal látták el, a táborhelyeket kiparcellázták és vízzel is ellátták. A vízellátás ugyanis komoly nehézséget okozott, mert a tábor környékén nincsen víz és így másfelől kellett gondoskodni, hogy a nyolcezer cserkész napi átlagos tizenkét liter fejenkénti vízszükségletét kielégítsék. Brasov város vezetősége ezt a problémát is megoldotta és most a városból vezeték fel a 280 méterrel magasabbban fekvő fensíkra a vizet.

A táborozás programja

Nagy sietséggel végzik az építkezéseket is. A királyi pavillon, amely gyönyörű helyen fekszik, már elkészült, de serény munka folyik az adminisztrációs pavillon és az üzletcsarnokok hosszú sorának építkezésén is. A nagytábor fővédnöke Carol király. Az ünnepélyes megnyitáson az uralkodón kívül Mihai nagyvajda és a kormány tagjai is megjelennek. A táborozás programja a következő: augusztus 3—9. napjain a csa-

patok érkezése és a külföldi vendégek fogadtatása. Augusztus 9-én ünnepélyes megnyitás. Augusztus 10—20. napjain táborozás és kirándulás a környékbeli havasokra. 20—26. napokon pedig a tábor tagjai kirándulásokat tesznek a Fekete-tenger partvidékére. A hivatalos záróünnepély augusztus 29-én lesz. A jamboree részvételi díja személyenként nyolevan lei.

Az egyiptomiak fáznak

A cserkész nagytábor első vendégei, a huszonhat egyiptomi cserkész, egy katolikus pap vezetésével már két hét előtt megérkeztek. Az egyiptomiak hamar megbarátkoztak a brasovi cserkészekkel, különösen a Csaba öregcserkészekkel, akikkel együttes táborüzet is rendeztek. A táborüzet alalmával arab és egyiptomi népdalokat és táncokat, valamint tréfák mutatnak be. Minden reggel tábori misét hallgatnak és a szent misén a nyaralók nagyrésze is résztvesz. Az egyiptomiak már összes jelvényeiket elcsepezték. Az egyiptomi cserkészek azonban nincsenek hozzászokva az éjszakai lehüléshez és a hegyek között tomboló nyári zivatarokhoz. Az ézengés hallatára kétségbeesetten menekülnek be a nyaralókba és ott várják be, amíg a zivatar elvonul. Minden tetszik nekik, de az éjszakai hidegek és a zivatarok miatt sokat panaszkodnak.

Három magyar csapat érkezik

A brasovi országos nagytáborra három magyarországi cserkész csapat jelentkezett. A magyar cserkészek vezetője K. Molnár Frigyes dr. külügyi vezető. Az első csapat augusztus 9-én, a második csapat augusztus 16-án érkezik Brasovba. A harmadik magyar cserkészcsoport augusztus 2-án indul el hajóval Budapestről és Orsováról kerékpáron Bucurestibe látogat, majd onnan Brasovba utazik. A magyar csapatok több erdélyi várost is meglátogatnak. (Cserkész nagytábor).

Alschek Ervin.

Román olimpiákon elindultak Berlinbe

Fővárosi jelentés szerint az olimpiáson résztvevő román lovasversenyzők tegnap elindultak Berlinbe. Az olimpiai lovas versenyeken Romániát Dombrowski ezredes, Chirculescu kapitány, Rang, Apostol, Zahel és Topescu főhadnagyságok képviselik.

MAGYAR VERSENYZŐK BERLINBEN

A magyar olimpiai versenyzők egyik csoportja tegnap indult el a magyar fővárosból Berlinbe. Ebben a csoportban az atléták, a birkozók, a kard- és törvívók indultak utnak. Velük utazott harminc középiskolás diák is, akik a Magyar Atlétikai Szövetség költségen tanulmányi célból vesznek majd részt a nemzetek ifjúságának sportesztáján.

— A gyermek meghalt — az apa megőrült. Bucurestiben egy száguldó autó elgázolt egy hét esztendő gyermekét. Amikor a gyermek apja a halálos szerencsétlenségről értesült, megőrült. A szerencsétlen embert tébláldóba szállították.

— Ha részeg legények megtámadják a csendőröket. A magyarországi Hernád-homoród községben a kocsmából hazafelé tartó részeg földművesek megtámadták egy négy tagból álló csendőrcsoportot. Az egyik csendőr kénytelen volt fegyverét használni. A golyó Bakó István földműves hasába fúródott, majd testén keresztül haladva Nagy György combjába hatolt. Mindkettőt kórházba szállították. Bakó állapotja nagyon súlyos. A vizsgálatot megindították.

— Tizenöt éves leány öngyilkossága. A severinmegyei Glaburocova községben Fisteag Anna tizenöt éves leány szülei házában padlásán felakasztotta magát. A községben azt beszélik, hogy a fiatal leány egy gazdával folytatott szerelmi viszonyt, ami nem maradt következmények nélkül és a leány szegényen vetett véget életének.

— Ehenhalt gyermek holttestét találták meg a Ploesti közelében levő Starchiojd község erdejében. A fiú Colteanu Nicolae, Starchiojd község egyik gazdájának gyermeke, akit mostohaanyja és nagyanyja gyűlölt. A két asszony elűldözte hazulról a fiút, aki a község határában levő erdőben tengette néhány napig nyomorúságos életét. Az éhenhalál azonban hamarosan véget vett. Apját, mostohaanyját és nagyanyját a csendőrség őrizetbe vette.

— Női futballbíró. Legközelebb már női bíró is fog működni a budapesti futballpályákon. Erről és sok más érdekes eseményről remek képes cikkeket közöl a Délibáb új száma, amely 100 oldal terjedelemben és kitűnő tartalommal jelent meg. Nagyszerű illusztrált rádióműsorokat, színházi beszámolókat, pletykákat, pompás filmrovatot, novellákat, egyfelvonásos szindarabot és több mint száz képet közöl a népszerű színházi képeslap. A Délibáb egy száma nyolc lei.

— A Begából kimentett életunt. Köhler Johanna, a II. kerületi Matasarilor-utca 45 szám alatt lakó asszony öngyilkossági szándékkal a Begába ugrott. Mária Borbála és Kohlai Katalin asszony, akik az eset szemtanúi voltak, az életunt segítségére szettek és partra húzták.

— Lenkey Gusztáv temetése. Budapest tegnap délután temették el Lenkey Gusztávot, a Pesti Hírlap elhunyt szerkesztőjét. A temetésen, amelyen az egyházi szertartást Varsányi Mihály dr. budavári lelkész végezte, az ujságírók valamennyi szervezete testületileg vett részt. A gyászbeszédet a Pesti Hírlap nevében Légrady Ottó dr. főszerkesztő mondta. Az ujságírók nyugdíjintézetének nevében Zimmere Ferenc dr. kormányfőtanácsos, a Magyar Távirati Iroda vezetője, az ujságíró egyesület nevében Márkus Miksa kormányfőtanácsos, az országgyűlési tudósítók szindikátusa nevében pedig Törő Tibor képviselő beszélt.

TÖBB MILLIÓ ELADOTT ÜVEG bizonyítja nagyszerű hatását.

Használja e?

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBÍZHATÓ MÁRKA

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁKBAN

A BÉLYEGGYŰJTŐK KONKURENCIÁJA AZ OLIMPIASZON

Berlinből jelentik, hogy az olimpiai bélyegker iránt az egész világban olyan óriási az érdeklődés, hogy az még a németek elismert organizációját is megzavarta. A bélyeggyűjtők személyesen tízezrek mennyiségben, levélben pedig százezer számra rendelik meg az olimpiai bélyegsorozatot. Ennek a sorozatnak nyolc értéke van, ezenkívül a levelezőlapokat is speciális olimpiai bélyegzővel látják majd el. A berlini postahivatalnál százhusz tisztviselő csak a bélyeggyűjtők rendeléseit intézi. A berlini posta a levélküldemények zavartalan továbbítása érdekében százhatszáz különleges olimpiai bélyegzőt készített, de valószínű, hogy ezt a számot még növelni kell.

JUGOSZLÁV GYŐZELEM A TENNIS-VERSENYEN

Budapesten a jugoszláv—magyar tennismérkőzés harmadik napján Pallada 6:3, 3:6, 0:6, 6:0, 6:3 arányban legyőzte a magyar Gábort, míg Puncses 6:3, 4:6, 7:5 arányú győzelmet aratott Szigeti ellen. Ezzel a jugoszlávok vezetnek 3:2 eredménnyel.

AZ OLIMPIAI STAFETA MÁR AUSZTRIABAN FUT

Az olimpiai lángot vivő staféta szikrázó napsütésben tegnap délután félháromkor érkezett el Oroszvár magyar határközségéig, ahol a magyar staféta az osztrák futóknak adta át a fáklyalángot. A magyar staféta utolsó tagja Bernáth Pál a nagyszámú közönség üdvözlésére közepette nyújtotta át a fáklyát Köhler Jenő drnak, a magyar észak-

Ma már meg sem számíthatók azok a személyek, akik naponta Urodonált szednek. Viszont azoknak az orvosoknak sikere, akik rendelik, állandó tartós. Használata után a közérzet kellemes, jókedvűek vagyunk fiatalabbnak érezzük magunkat és megszabadulunk azoktól az indiszpozícióktól, amelyek kellemetlen teszik életünket. Megállapított tény, hogy az Urodonál — eltérő leg számos más gyógyszerrel — amelyek csak szervezet egyes részére hatnak — tökéletesen kiválasztja és eltávolítja a húgysavat, a húgysavakat, a Cholesterint, az oxálsavat, mindenféle salakot és baktériumcsírát. Megszabadítja a májat a vértől, tisztítja, ismét visszaállítja a vesék átürítő képességét, szabályozza a vérkeringést, helyrehozza az öregedést által létrejött kopásokat a szervezetben, megóvja az egészséget.

Közgazdaság

Emelkedik a buza ára a Bánságban mert az okiráltságban nagy kereslet mutatkozik

Nagy érdeklődés mutatkozik a bánsági buza iránt az okiráltságban és naponta nagy szállítmányok érkeznek a brailai és constantai kikötőkbe. Ennek következtében a bánsági gabonapiac az üzleti forgalom fokozatosan megélénkült és a buza irányzata mindinkább barátságosabb lesz. A gabonapiac a helyzet jelenleg az, hogy bőséges kínálat mellett megfelelő a kereslet is. A nagy kereslet

következtében a buza ára tegnapelőtről tegnapra öt-tíz lejfel emelkedett és továbbbi áremelkedésre van kilátás. A piaci árak egyébként a következők: ujbuzsa 375—380, tengeri 295, zab 250, takarmányárpa 260, korpa 275, kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 720, nagymalmi liszt 740, tökmag 1000, bánsági repce 620, míg a káposztarepce 680 lei száz kilonként.

Még nem fejeződött be a lakbéradó kivetése és máris ezerötszáz felebbezést adtak be

A város — mint ismeretes — az új közigazgatási törvény alapján — a havi áramszámok leinél magasabb lakbérék után öt százalékos adót vet ki, hogy ezzel más téren elmaradt jövedelmeit pótolja. Ezen a címen a város körülbelül két millió lei bevételre számít. Ezt az összeget hozzáteljesen huszonöt ezer lakáshérlő fizeti meg. Az öt százalékos lakbérleti adó kivetését még nem fejezték be teljesen és még mindig sokan vannak a város területén, akik a kivetésről szóló jegyzőkönyvet nem kapták meg.

A kivetés ellen az értesítés átvételétől számított két héten belül lehet a város pénzügyi osztályán a felebbezést be-

nyújtani. Eddig már ezerötszáz felebbezés érkezett be. A város pénzügyi osztályán nyert értesítés szerint csakis azokat a felebbezéseket veszik figyelembe, ahol a kivetés alkalmazásával a lakbérbe beleszámították a mellékletüket is. A törvény ugyanis határozottan kimondja, hogy ezt az öt százalékos adót csakis a nyers lakbér után lehet kivetni. Számos felebbezés van, amely az adózási kulcsot, az öt százalékot kifogásolja és hivatkozik a törvény ama rendelkezésére, amely szerint az öt százalék a kivethető lakbéradó maximumát teszi. Ezeket a felebbezéseket, amelyek a lakbéradó kulcsának leszállítását követelik, a felebbezésnél nem fogják figyelembe ven-

ni. Ugyanis a város pénzügyi osztálya már a kivetés megkezdése előtt megállapította, hogy alacsonyabb kivetési kulccsal nem éri el a kívánt és a költségvetés egyensúlya érdekében feltétlenül megkívánt összeget.

A KISANTÁNT GAZDASÁGI TANACSA október 12-én ül össze Belgrádban, azonban a különböző bizottságok már október 5-én kezdik meg tanácskozásait. A tanács Románia, Jugoszlávia és Csehszlovákia kölcsönös kereskedelmi forgalmának kimélyítéséről fog tárgyalni. E célból külkereskedelmi társaságot létesítenek, amely korlátolt felelősségű intézmény lesz.

Magyarország idei gabonatermése. Magyarországon ez idén búzával 2,888.209 holdat vetettek be. Az átlagos termés holdankint 8.30 mázsa, az össztermés 23,970.390 mázsa buza. Rozsot 1,138.187 holdon vetettek és az összes termés 6.98 mázsa holdankint, termés mellett 7,944.306 mázsa. Árpával 797.281 holdat vetettek be. Az átlagos termés holdankint 7.68 mázsa, összesen 6,122.419 mázsa árpa termelt. Zabbal Magyarországon ebben az esztendőben 366.310 holdat vetettek be, átlagosan 6.99 mázsa termelt holdankint, az össztermés 2,563.812 mázsa volt. Valamennyi gabonaneműnél az eredmény jelenképpen felülmúlja a tavalyit.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 6.60—6.90 svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 502—507, olasz lira 8.30—9.90, török font 78—81, dollár 99—110, német márká 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, zloty 18.80—19.50, szerb dinár 2.90—3.30.

Valuták szabadforgalmi árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Francia frank 10—11, svájci frank 53—54, belgas 28—30, dollár 161—165, angol font 855—865, olasz lira 11—11.50, német márká 43—45, hollandi forint 115—120, cseh korona 6.40—6.60, osztrák schilling 31—32, zloty 25—27, magyar pengő 32—33, dinár 3.30—3.60, török font 120—125, Napoleon-arany 1145—1150, arany font 1400—1445.

Színház

Cseregyerek a nyári színházban. A második kerületi sörgyárudvarban lévő nyári szinkörben Bácska Gyula színtársulata ma Farkas Imréné Cseregyermek című bájos operettjét mutatja be. A kitűnő darabot szebbnél-szebb tánc- és énekszámok tarkítják és fülbemászó zenéje közismert. Holnap, pénteken este a színtársulat közkívánatra 10 és 20 leies egységes helyárak mellett megismétli a Nótás kapitány című kedves operettet, míg szombaton és vasárnap a német kultúregyesület előadása miatt Bácska Gyula színtársulata a második kerületi Római Katolikus Ifjúsági Egyesület nagyszíni színterében játszik.

A nyári színház heti műsora:

Csütörtök este: Cseregyerek.

Péntek este: Nótás kapitány (10 és 20 leies helyárakkal).

MOZI

MOZIK MŰSORA:

Csütörtök, július 30.

Apolló-mozi: Mártha.

Capitol-mozi: A boldogság.

Félegyházi András:

Lakodalom van a mi utcánkba...

Élethép vőfélyvevősekkel

46

Az előzetesen fogyasztott soknemű étel ugyancsak megtelítette már a gyomrokat, azonban a remek pecsenye illatára mindenkiben új étvágy támad. Jóízűen esznek a különböző husokból és még a levet is kimártogatják a kenyérrrel, amelyet a vacsora alatt mindig bőségesen raktak az asztalra a mindenre figyelő vőfélyek. A bort sem kellett a sültözhöz különösképpen kínálni, mert hiszen ismert régi tanulság, hogy a pecsenyéz ember csak akkor teszi le kezéből a kést meg a villát, amikor pohár után nyul.

A pecsenye evése közben a bor ivása kényelmesen történik. Azért tehát van bőven idő a beszélgetésre. A beszélgetők alatt mindig csak a komoly, idősebb férfiakat és nőket értjük. Mert a fiatalok, a lányok és a legények, a lakodalomban is külön társadalmat képeznek. A legények teszik a lányoknak a szépet, ezek felegetnek. A fiatalság körében sok a nevetés, vihogás, kacarászás. A meglett emberek beszélgetése komoly derű, szelíd tréfálkozás. Még a galamblelkű Agócs apátplebános is huncutkodik, amikor odafordul a fiatal pár felé ezzel:

— No, Pali meg Erzsi, én keresztelek benneteket, én gyóntattalak és áldoztattalak először, most pedig én eskettelek meg benneteket. Most már csak egy van hátra.

— Tudom, — mondja Pali — a van

hátra, ho maj egyszer a főtisztelendő ur el is temessen minket.

— Nono, — fenyegeti meg az újjával az apát a fiatal férjet — nem szabad a halálról beszélni az esküvő napján. De különben is a halált legutoljára hagyjuk. Aztán ne tetedd magad, Pali, tudod te jól, hogy én nem a halálra céloztam, hanem másra.

— Hát mire, instálom?

— Arra, hogy majd én keresztelek meg most már a gyerekeiteket is, — narogta nevetve az apát és mosolyogva nézett a piruló menyecskére.

A násznép egyik csoportja arról beszélgetett, hogy Noé óta a bortermelés az egész világon elterjedt és hogy a magyar ember, bárhová is vetődik a világon, legelőször is azt a szót tanulja meg, hogy hogyan mondják az idegen nemzet nyelvén azt, hogy igyunk.

— Emán u van, — jegyzi meg Szomor József, a vőlegény násznagya — mer hajják meg kelmetek, ho amikó én Bécs városába kerütem katonának, én is aztat tanutam meg legelőször.

— Oszt ho mondi a nimet, ho igyunk? — kérdezte valaki.

— Aszondi, hogy aszongya trin. De engem mindig megbecsültek a nimetek és magyarai kendnek szólítottak még akkó is, ha ittunk. Ha kocsmába vótam valaméke, akkó rám emelte a poharát és aszonta, hogv aszongya trin kend! Oszteg én is emberségesen azt válaszotam, ho trin kend. Erre ittunk.

Ónodi Gáspár, aki fiatal korában évekre szegődött el dunai uszályhajókra, beleszólt:

— En meg aztat tudom, ho a románok ho mondik azt, ho igyunk.

— Ho mondik? — kíváncsiskodtak többen is.

— Bem.

— Ne mongya má, kend, — kételkedett Sánta Mihály — nem lehet a Bem negyvennyolcas tábornok vót.

— No má hajja kend, gyakran szállítottunk gabonát a hajón Brailáig és Galacig, oszt a román kikötőkben összebarkáztam odaválási matrózokkal. Osztt ott mindenütt a Drága Sanyi szőlősgazda borait árújják. Mikó ebbü a borbu ittunk és koccontottunk, a román matrózok mindig aszonták, ho bem.

— Hajja, u vélekszek, — mondta erre Sánta Mihály — ho azok a román hajósok a maga kedviér Bem tábornokra ittak.

— A lehet, mer megbecsülik a vitéz embereket, de akárho is vót, anny bizonyos, ho amikó ittunk, mindig aszonták, ho bem.

Vona Mihály, a város öreg közgyámja, tette le azután a garast és ezt beszélte:

— Fiatal koromba mint katona Szolferinó mellett csatáztam. Az ütközet után bemék az egyik kiskocsmába, ho egy korty bort is igyak. Hát ott megintát az asztaláho egy talján. Folyton kínált és mikó ittunk, mindig aszonta, ho bibiámó. En csak mértékel ittam a vörös bort, de a talján furtom-furt hajtogatta, ho bibiámó. Láttam, ho sápadozik és a szemé zavaros meg ho a gyomra kavarog. Mondtam is neki, ho aszondom, ha a kend gyomrának a bor bibiámó, akkó minek iszik. De ü tovább is mondta, ho aszongya bibiámó. Egyszerre aztán kiadta az egisz bibit ollan hirtelen, ho az asztal tele lett vörös borral, akit a talján megivott.

Nagy hahotázás támadt erre. A nevetés még tartott, amikor a zajba beleharogott a következő szó:

— Lechajm!

Mindenki Opra Gyuri husz éves legényre nézett, mert ő mondta ezt az értelmetlen szót. A csodálkozóknak nyomban meg is magyarazta:

— E zsidóu van és aztat teszi, ho igyunk.

— Hát te tudsz zsidóu?

— Tudok hát. Mé ne tünnek, mikó tudok.

A lajbija zsebében papiros után kutatott. Csakhamar előszedett egy régi lópasszust és plajbászt. A passzus hátára jobbról balra menvést mindenféle ákombákomot pingált, aztán felmutatta:

— Ahajt van, la, e zsidó irás és aztat teszi, ho lechajm, Opra Gyuri.

Egymásután forgatták a figurás irásu papirost és a fejüket csóválták. Nem hittek el neki és egymásután mondták:

— Tedd bolondá az öregapád!

Molnár Bandi városi tanácsnok, aki a közelben ült, is hallotta a vitát, pártjára kelt Opra Gyurinak:

— En nem tudok ugyan zsidóul olvasni, de azért az ugy van, amint a Gyuri mondja. Ok ott laknak ugyanis a Sinai zsidó tanítóék szomszédságában. A Sinainak hét gyereke van, akiket a szomszédgyerekek mindig nagyon szerettek és ájtártak hozzájuk játszani. Az Opra Gyuri a két legidősebb Sinai fiuval pajtáskodott, az Áronnal és az Izsákkal. Ugy délutánonkint aztán, amikor a gyerekszivaj nem hagyta aludni Sinai tanítót, egyszerre csak megjelent az ámbituson és kikiáltott: gyerekek, gyerekek, ne mindig játszolni, gyertek tanulni. És a keresztény játékcimboráknak meg kellett tanulniok a Sinai fiukkal együtt a zsidó ábécét.

(Folyt. köv.)

Augusztus

1

szombat este

A Kisebbségi Ujságírók kerti ünnepélye a Pacsirtamezőben

Tombola értékes díjakkal grandiózus műsor, táncverseny

Rádió

Csütörtök, július 30. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána hírek. Majd hanglemek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. 1.40: Zenekari hangverseny. 2.15: Hírek. 2.30: A zenekari hangverseny folytatása. 3: Hírek. Este 7.3: Zenekari hangverseny. 8: Mehedinti tanár előadása a mócc hazájáról. 8.20: Hangverseny. 8.55: Időszerű anyag. 9.15: Rádiószalónzenekar. 10.30: Hírek és sportközlemények. 10.45: Énekhangverseny. 11.10: Zenekari hangverseny. 11.45: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók számára. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Petőfi és Görgei. Felolvasás. 1.5: Énekhangverseny. 1.40: Hírek. 2: Cigányzene. 3.40: Hírek. 5: Vizváry Mariska elő-

adása a befőzészről. 5.45: Hírek. 6: Közvetítés egy Beszkátrémizből. 6.40: Szalónzenekar. 7.40: Baló Elemér csevegése. 8.10: Énekhangverseny. 8.40: Agrárszavak sorsa a városban. Előadás. 9.10: A Bob herceg című operett közvetítése az Allatkertből. 10: Hírek. 11.25: Buda visszavételének 250-ik évfordulója. Előadás magyar, német, francia, olasz és angol nyelven. Budapest II. Este 7.40: Amikor még Európában tudtak arabusul. Előadás. 9.10: A magyar sport tiz olimpia tükrében. Előadás. 10.5: Hanglemek. Bécs. Délután 5.5: Zongorahangverseny. 6.5: Szórakoztató-hanglemezek. 8.10: Bécsi zene. 11.10: Schrammelzene. Berlin. Este 9.10: Az üdülési világkongresszus kiállításának ünnepélyének közvetítése. Prága. Este 11: Az olimpiai stafétafutás ünnepélyének közvetítése. Róma. Este 9.45: Operaelőadás.

Péntek, július 31. Bucuresti. Reggel 6.30: Ritmikus reggeli torna, utána hírek. Majd

hanglemek és háztartási tanácsadó. Délben 1.30: Kulturális és sportközlemények. Délben 1.40: Hanglemek. 2.15: Hírek. 2.30: Szórakoztató-zene hanglemek. 3: Hírek. Este 7.3: A rádiószalónzenekar hangverseny. 8: Az ideai buzatermes. Andronescu előadása. 8.20: Modern zene kétzongorán. 8.55: Ralea Mihai tanár előadása. 9.10: Gounod: Faust című operájának közvetítése. 9.35: Időszerű anyag. 10.10: Hírek. 11.5: Sportközlemények. 11.50: Hírek francia és német nyelven a külföldi rádióhallgatók részére. 11.55: Hírek a belföldi rádióhallgatók számára. Budapest. 7.45: Torna. 10.30: Hírek. 11: Requiem Liszt Ferenc halálának ötvenedik évfordulóján. 1.5: Hegedűhangverseny. 1.40: Hírek. 2: Zenekari hangverseny. 3.40: Hírek. 5.15: Előadás. 5.45: Hírek. 6: Hanglemek. 6.25: Kővách Ernő régi magyar költőkből ad elő. 6.50: Hanglemek. 8.50: Sportközlemények. 9.5: Szalónzenekar. 9.15: Előadás a szegedi szabadtéri

játékokról. 9.30: Cigányzene. 10.30: Zongorahangverseny. 11.10: Hírek. 11.30: Liszt emlékhangverseny. 12.10: Közvetítés a 1. rencrendi kolostorból, majd harangszó. 1. Hírek. Budapest II. Este 8.45: Révész Bé elbeszélései. 9.40: Hírek. 10.5: Hanglemek. Bécs. Délután 6.30: Zongorahangverseny. Este 9: A burgenlandi tartományi népközpemlékünnep Doborjánban, Liszt ötvenedik halotti napján. Berlin. A puszt esárdában. Lemezek hegedű- és zongoraszóval. Deutschlandsender. Este 7: Az oliai stafétafutás elérte Drezdát. Ünnepek Zwingerből. Utána szórakoztató-zene. 9.1 Nagy Wagner-est. Kassa. Délután 6.40: Magyar népdalok cimbalmon. Pozsony. Este Albrecht S. előadása Liszt Ferenc életéről műveiből. Utána Liszt-művek. Róma. Este 9.40: Az elvált asszony című operett közvetítése. Varsó. Este 8.5: Verdi: Falstaff című operájának közvetítése Salzburgból.

Apróhirdetések

Oklatás

Pótvizsgára előkészítés
új, bevált módszer alapján, francia, német, számtan és kereskedelmi tárgyakból. Cím: Jachan könyvkereskedés, I. Bánáti Bank egyesület-palota (színház mellett). Telefon 17-85.

Pótvizsgár. Ieltiismeretesen előkészít
vizsgaelőkészítésben nagy gyakorlattal bíró hölgy, elsősorban román nyelv és irodalomról, franciából, történelemből stb. Cím: I. Bulev. Regina Maria 3. II. em. 6 ajtó. Ertekezni lehet minden délután 4—6 óra között. Eddigi sikerei: garantálják az eredményt.

Alkalmazás

Mindenes
aki a főzéshez ért, azonnal felvétetik. Cím: Str. Mircea Voda 3.

Keresek
10.000 lei garanciával bíró egyént, bodega és vendéglő részére, vagy fixfizetésre, vagy százalékra. Cím a kiadóban. (4523)

Állást keres

32 éves
erőtlen férfi, bármilyen munkát elvállal. Vendéglőben esetleg csapos, vagy háziasszonyi teendőket is ellátná. Timisoara I., Str. Galati 4. Szabó Imréné. (4412)

Kereskedőseréd
gyakorlattal, állást keres. Cimeket „Ügyes” jellegére a kiadóba kérek. (4471)

Pénzbeszedő
feltétlen megbízható, alkalmazást keres. Szíves megkereséseket „Becsületes” jellegére a kiadóba kérek. (4472)

Raktárnok
vagy ehhez hasonló állást keresek. Bővebbet a kiadóba. (4473)

Hirdessen

a *Deli Hirlapban*

Lakás

1 szobás

fürdőszobás lakást, szeptember 1-re keresek. Cimeket „Házaspár” jellegére a kiadóba kérek. (4474)

2 szobás

fürdőszobás, előszobás lakás a IV-ik kerület elején, kerestetik. Cimeket kérek a kiadóba leadni. (4475)

Kiadó

azonnalra 2 szobás udvari, modern lakás. Str. E. Radulescu 10. (4504)

Kiadó

a központban 4 szobás villa-lakás, mellékhelyiségekkel, teljes komforttal. Bulev. Tache Ionescu 30. Bővebbet a szomszédban 32. sz. (4481)

Kiadó

kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel, III. kerület, Str. Odobescu 40 szám, azonnalra. (4501)

Modern

kétszobás lakás, kiadó. Harmadik kerület központjában, park és virágkertek. Piata Crucii 2. (4519)

Butorozott szoba

külön bejáratú, kiadó. Elisabetin, Str. Fel-dioara 14. (4505)

Garzonlakás

magán villában augusztus 1-re kiadó. Str. Domnita Balassa 12. (4520)

Kiadó

augusztus 1-re 4-szobás lakás mellékhelyiségekkel. Bulevardul Carol 1, I. em. (4521)

2-szobás lakás

fürdőszobával és konyhával, az első kerület központjában, kiadó. Str. Marasesti 14, I. em. háztulajdonosnál, telefon 323. (4524)

A Temesvári Bank épületében modern 3 szobás lakás

kiadó. Bővebbet a Temesvári Bank és Kereskedelmi R.-T. házközelőségénél

1936. LIPCSEI ŐSZIVÁSÁR

Augusztus 30-tól szeptember 3-ig

60 százalék utazási kedvezmény az összes német birodalmi vasutakon!

Felvilágosítást nyújt:
Angerbauer Jenő, tb. képviselő, Timisoara I., Str. Gen. Praporgescu 2. Telefon 70

Leipziger Messamt / Leipzig / Deutschland

Tombola lesz rendkívül értékes tárgyakkal a Kisebbségi Ujságírók

nyári kerti ünnepélyén

augusztus 1-én, szombaton a Pacsirtamezőben

Táncverseny / grandiózus műsor / virágcsata

Nyomatott a „Temesvarer Zeitung” kör orgógépén, Timisoara I., Piata Tepeş Voda 2.

Adás-vétel

Előszoba

garderobszekrény, megvételre kerestetik. Cimeket kérem „Vétel” jellegére a kiadóba leadni. (4469)

Modern háló

használtat, de jó karban lévő, megvételre keresek. Cimeket kérek ármegjelöléssel kiadóba „Jókarban lévő” jellegére leadni. (4476)

Jégszekrény

2 ajtó, háztartás részére, javítható állapotban, igen olcsón eladó. Ilegtekinthető délután 5 óráig. IV., Ion Bratianu-utca 29 sz. I. em. 2. ajtó. (4386)

Márkás festmények

nagyon olcsón eladók. Bővebbet a kiadóban (2840)

Szekreter

gyönyörű antik arab, jutányosan kapható. Cím a kiadóban. (2845)

Ebédasztal

ovális, jó karban lévő, eladó. Cím a kiadóban. (2848)

Eladó

egy elsőrendű új, modern divatos hálószoba, IV., Str. Camellei 30. Friedrich asztalos. (4489)

Személyautó

6 hengeres „Essex”-márka, jó állapotban, nyitva és mint coupé is használható, eladó. Cím: Str. Bonnaz 3. Telefon 5-57. (4499)

Olcson eladó

egy komplett ónémet ebédlő, II., Petru Tegle 1, II. em. Radocsay. Megtekinthető 1—3 óra között. (4518)

Egy hold

bőven termő fiatal szőlő és formafakból álló nemes gyümölcsös és ház helyek nagyon jutányosan eladók: Schneider, III., Calea Sagului 45. (5-ös villanyos) Ugyanott egy 3 szobás lakás kiadó. (4511)

Különítele

Novotny-féle vendéglő

kerthelyiségében, a III. kerületben, a kedvelt Kálló Géza zenekara állandóan muzsikál. Elsőrendű konyha és italok. 2 tekepálya. Kiefer vendéglős. (4522)